

150. Поясніть чергування приголосних у словах: *друг — дружу, мокли — мочу, крихкий — кришу*. Поясніть, котрі з приголосних, що чергуються, давніші.

157. Поясніть чергування *р* з *р'*, *л* з *л'* та *н* з *н'* у словах *морити — морю, полоти — полю, клонити — клоню*. З якого часу існує це чергування?

159. Чим викликано чергування приголосних у словах: *сидіти — сиджу, світити — свічу, колотити — колочу, садити — саджу*? Якої давності це явище?

160. Які погляди існують на походження української африкати *дж* у словах типу *ходжу, сиджу*, діал. *меджа, саджа, молоджий* (молодший)?

161. Поясніть, як від основи давньоруської особової власної назви *Бездѣдѣ* утворено давні топоніми *Бездѣжѣ* (місто на Дону), *Бездѣжа* (село з Новгородщини)?

162. Прокоментуйте історичні топоніми *Мечибожьє* (Іпат. літопис), якому відповідає сучасне *Меджибіж* (Хмельницька обл.), та *Дорогобучь* (суч. волинське містечко *Дорогобуж*, місцева народна вимова *Дорогобудж*) з I Новгородського літопису. Що позначалося в цих топонімах буквою *ч*?

164. Поясніть чергування звуків у словах: *писк — пищу, мастити — мащу, простити — прощу, їздити — їжджу*, рос. *визг — визжу, мозг — размозжить* (зверніть увагу, що позначають букви *зж* в російських словах).